SLAC //

de Michael P. Kube-McDowell

Contrar regulamentului, Terence Calder îşi petrecu două ore din ultimul modsomn la bordul Cimarei în laboratorul lingvistic, chinuindu-se cu verbele Semu. Ştia că talentele lui lingvistice erau minime pentru un Contactor; şi verbele Semu, marcate prin semne mai potrivite unui oboi decât corzilor vocale (Quon, lingvistul, le denumea "cimpoituri"[1]), erau de nepronunțat pentru el. Iar ceea ce nu putea pronunța, nu-şi putea reaminti multă vreme.

Marisa, partenera lui, dormea tun în compartimentul ei, cu trei cloasoane mai spre prova. Extrem de talentată lingvistic, femeia prinsese limba Semu aproape imediat ce cracherii izbutiseră să o descifreze. Ba chiar rezolvase trei cuvinte de pe lista termenilor încă nedescifrați. Calder privi lista respectivă atârnată pe peretele laboratorului lingvistic. Ştergerea celor cincizeci şi unu de termeni rămaşi pe ea constituia una dintre sarcinile lui şi ale Marisei, începând cu a doua zi când coborau pe planetă.

În ziua următoare, naveta îi coborî până la 10 000 de metri, o înălțime sigură pentru eventualii Semu curioşi. De acolo, se descurcau pe cont propriu; micile generatoare de tip gravnul din pantalonii costumelor permiteau o cădere liberă controlată până la regiunea locuită de dedesubt. Marisa porni prima, învăluită, ca şi Calder, în tenta roş-portocalie a soarelui Semu.

Apoi sări şi el din navetă. În extazul primelor clipe de cădere liberă, îşi luă privirea de la Marisa şi apoi îi fu imposibil să o mai depisteze. Nu conta; sistemul de ghidare al gravnului avea să-i aducă unul lângă celălalt.

Chiar şi după trei luni petrecute deasupra lui Semu, suprafața albăstruie ce se ridica spre el părea ireală; Calder venea de pe o planetă dominată de verdele clorofilei şi nici un fel de observații prelungite nu-i putuseră îndepărta senzația aceea de stranietate. Alungînd-o se concentră asupra alunecării line în jos.

Apoi, pe măsură ce solul se apropia, brațele şi picioarele lui deveniră în mod ciudat inerte şi incapabile de mişcare. Începu să se rostogolească încet fără să se poată opri. Alunecarea se transformă în cădere iar liniştea lui în spaimă. Urechile îi auzeau un țipăt pe care mintea nu-l înțelegea. Nu avea însă timp de rezolvat enigme; solul era prea aproape.

Pe când suprafața albăstruie a peisajului Semu se năpusti în sus să-l cuprindă, Calder încercă şi nu reuşi să-şi amintească verbul Semu pentru „a muri".

- Căpitane? privi stînjenit pilotul.

---

[1] */*, *//* şi *///* sunt grafemele adoptate pentru trei cimpoituri Semu. Cimpoiturile executate mai degrabă cu aparatul respirator decât cu corzile vocale, sunt politonale; totuşi o aproximatie destul de acceptabila se pot executa fluierând prima armonică *(/ • 270 cps, // • 461 cps, /// • 908 cps*). Personalul nonlingvistic a adoptat în mod curent formularea "slac-şuier" (sau echivalentul).

- Da, Nixon.

- Nu mai recepționez biotelemetrice de la Terry şi Marisa.

- Semnal pierdut sau nul? se ridică pe jumătate din scaun căpitanul Lanton.

- Pierdut, domnule.

Lanton se aşează la loc.

- M-am temut că o să-mi spui că au murit.

- Cred că aşa şi este, domnule. Nu-mi răspund la apeluri.

- Ia să ne uităm la înregistrări, se încruntă Lanton. Şi amânați coborîrea pe emisfera cealaltă.

- Am şi făcut-o deja.

Până la terminarea înregistrării, majoritatea micului echipaj de pe Cimara formase un semicerc solemn pe perimetrul cabinei.

- Febră puternică, apoi nimic, remarcă Lanton cu glas tare. EEG normal, chiar calm.

- Da, domnule, interveni Nixon. Dacă s-ar fi întrerupt brusc, aş fi spus că de vină era echipamentul sau vreo interferență.

- I-ai urmărit?

- Au coborît exact pe locul prevăzut.

- Momentul întreruperii contactului?

- Cinci minute după coborîre, poate ceva mai mult.

- Şi nu ne-au semnalat?

- Nu, domnule. Nici măcar un bip.

Lanton bătu darabana cu degetele pe consolă.

- Dacă doriți, rosti Nixon, Nephei şi Quon pot să coboare după ei.

Cuplul din Lira încuviință.

- Nu. Nu risc încă o echipă.

- Bine, domnule. Atunci?

- La rotația următoare, pune nava în orbită sinc deasupra locului respectiv. Acum, trimiteți naveta pentru explorare la 5.000 de metri. Se ridică: Anunțați-mă dacă găsesc ceva. Şi pregătiți un mobicom.

- Da, domnule.

Pe câteva chipuri, inclusiv al lui Nixon, se citi surpriza. Mobicomul, un aparat de comunicații extrem de puternic cuplat cu un gravnul, era folosit de obicei abia după ce o echipă stabilise relații cu locuitorii planetei.

- Încă ceva, se opri căpitanul la uşă. Când completați jurnalele, ei lipsesc. Nu sunt morți. Lipsesc.

Lanton se refugie în singurătatea cabinei sale pentru scurgerea celor cincizeci de minute după care aveau să ajungă din nou deasupra locului de coborîre.

- Trebuia să ne fi pus dinainte pe orbită sine, vorbi el cu glas tare după ce rămase singur. Să-i fi urmărit cu un biper imagine-sunet sau să le fi dat lor unul…

Se opri din perorații când îşi dădu seama că nu făcea altceva decât să prevadă concluziile comisiei de anchetă. Problema era că nici o navă nu mai pierduse până atunci o echipă în timpul coborîrii... mai târziu, da, însă nu în primele cinci minute. Dacă existaseră cândva fel de fel de precauții speciale, acestea nu se mai foloseau de multă vreme, întotdeauna, asolizarea fusese partea cea mai uşoară.

Detaliile contactelor cu planete nedezvoltate - altele nefiind descoperite încă - fuseseră analizate teoretic de exopsihologi şi practic de către Serviciu. Pasul crucial era culegerea de pe orbită a comunicațiilor dintre băştinaşi, iar apoi o echipă, cum erau Nephei şi Quon, folosea un lingvicomp ca să descifreze limbajul. Sau dacă, cum era cazul lui Semu, planeta nu poseda mijloace de comunicație avansate, se plantau mai mulți biperi imagine-sunet. Aşa dura mai mult, deoarece limbajul colocvial era întotdeauna mai greu de descifrat decât emisiunile oficiale.

Apoi, cu limbajul stăpânit, pur şi simplu mergi să te întâlneşti cu băştinaşii. Când un animal nou se apropie de tine vorbind pe graiul tău, ai o ezitare - o ezitare suficientă ca Serviciul să stabilească contact cu douăzeci şi două de specii inteligente, prospere. Majoritatea prezentau anumite similitudini interesante - erau principalii acaparatori pe lumea lor, aflați în pragul crizei care intervine atunci când se depăşeşte evoluția programată. Vestea că nu erau singuri ajutase două sau trei dintre specii să se retragă de pe marginea prăpastiei şi numai o rasă ajunsese să idolatrizeze omul - un scor general bun.

Restul procedurii erau simple detalii. Purtau culoarea stelei primare a planetei: culoarea cea mai sigură, dată fiind idolatrizarea aproape universală a soarelui. Arătau cât mai puțină tehnologie posibilă - singurele aparate erau generatoarele gravnule, înglobate în costumele de coborîre. Biotelemetrele şi microradiourile erau implantate - primele în piept, iar celelalte în degetul mic. Coborîrea se făcea într-o regiune nelocuită, pentru a evita reacțiile în masă, lăsându-i pe Contactori să-şi aleagă prima întâlnire. La urma urmei, echipele de doi ofereau o imagine precisă a anatomiei omeneşti, permiteau completarea reciprocă a aptitudinilor şi erau suficient de mici ca să nu constituie o invazie. O formulă invariabilă, pe care te puteai bizui.

Excepția fusese acum. Iar el, Aldis Lanton, trebuia să răspundă întrebării la care nimeni nu mai trebuise să răspundă până atunci: “Ce-i de făcut?”.

Nu rămase multă vreme sub formă de întrebare. Căpitanii de contact ai Serviciului erau nişte tipi speciali. De obicei, aveau C.I.-ul cel mai mic de pe nava lor, parțial pentru că nu se dorea ca să fie sclipitor de inteligenți şi ezitanți. Se dorea o anumită fermitate a gândirii şi decizie, atât înaintea prea multor detalii, cât şi a prea puține. Cu o misiune prin natura ei imprevizibilă şi un echipaj de specialişti talentați, ocazional temperamentali, căpitanul navei trebuia să fie un monument de calm şi răbdare.

Iar Lanton era unul dintre cei mai buni, deoarece îşi înţelegea rolul. Cu doisprezece ani în urmă, avusese de înfruntat închistarea militară şi personală şi se transferase în Serviciul de Explorări Avansate. Deşi se obligase să devină priceput în toate aptitudinile necesare unui contactor şi fusese un pionier al practicii - acum obişnuită - de a solicita întregului echipaj să înveţe limbile noi, ar fi fost respectat şi plin de succes şi fără acţiunile acelea. Iar când, în cele din urmă, Nixon bătu la uşă şi intră în cabină, Lanton avea totul limpede în minte.

- Nici un semn de la 5.000, căpitane. Să-i trimit mai jos?

- N-are rost... dacă echipa ar fi rămas pe loc, senzorii le-ar fi receptat telemetricele. Corect?

- Da. Se pare că următorul pas este să coborîm o echipă pe sol.

- Exact. Dar de data aceasta în alt mod. Mobicomul a fost verificat?

- Da. Nu...

- Este planeta lor, se ridică Lanton. Eram gata să-i contactăm. Se pare că acolo există ceva dubios şi necunoscut nouă. Să obţinem ajutorul lor.

Planeta Semu. Din punct de vedere geologic - obişnuită. Mai mică decât Pământul şi mai densă - efectul imediat, o forţă gravitaţională de suprafaţă puţin mai mare. Ziua de 29,2 ore standard. Două continente, cel nordic, mai mic, permanent acoperit de gheţuri. Cel mai mare, poreclit *Copanul* de către Quon datorită formei sale, se răsucea pe două treimi din emisfera sudică. Aproape 60 la sută din el era teren accidentat, incluzând un lanţ de munţi interiori, nu prea înalţi, dar, ameninţători. O câmpie semicirculară de coline joase, în partea vestică a Copanului, aproape complet închisă de două şiruri muntoase, conţinea majoritatea solului fertil. Biologic, Semu se caracteriza prin lanţuri scurte de hrană. Ca pe majoritatea planetelor cu viaţă abundentă, existau forme vegetale similare arborilor şi ierbii. Din fericire, părea că era lipsită de insecte.

Populaţia Semu. Structură celulară şi umanoizi, dar în nici un caz oameni. Pe lângă variaţiile obişnuite ale organelor de simţ, musculaturii şi altele, două trăsături îi defineau în mod clar ca o specie aparte. Capul era articulat ca la bufniţa pământeană, capabil, cu gâtul său cu piele largă, de o rotaţie aproape la 400°. În plus, Semu erau ambidirecţionali - adică braţele lor păreau că funcţionează atît înapoia trupurilor cît şi înaintea lor. De asemenea, erau extrem de orientaţi spre cuplu; în aproape cinci luni de observaţie, numai de două ori fusese zărit un Semu la mai mult de douăzeci de metri faţă de *otati*-ul său, adică perechea sa. Populaţia totală: aproximativ 100.000 în peste 2.000 de sate risipite pe câmpia de coastă şi zonele fertile puţin înalte. Erau culegători mai degrabă decât agricultori, iar satele erau separate prin hotare invizibile, respectate în mod tacit, care demarcau teritoriile de hrană.

Lanton studie reacția sătenilor Semu în fața mobicomului cât o valiză care cobora spre ei. Nixon îl dirijase într-un loc de la periferia satului, aşa încât numai vreo duzină de băştinaşi se opriră ca să-l privească. Se uitau neinteresați, nici adunându-se, nici fugind, iar apoi majoritatea îl ignorară. Era o reacție la care bărbatul nu se aşteptase.

Doar două cupluri rămaseră interesate suficient timp ca să-i vadă apărând chipul şi să-i audă salutul:

- Bantroi.

- *Bantroi,* îl îngână cel mai apropiat Semu, rotindu-şi capul spre *otati*-ul lui. Al doilea Semu repetă salutul.

- Eu sunt Aldis Lanton, rosti căpitanul. Ceea ce vedeți nu este trupul meu, ci un *kisemu* pe care vi l-am trimis ca să putem vorbi.

Folosise cuvântul Semu pentru statuie sau portret - literal, "nu-însuşi".

- Da, răspunse al doilea sătean, avansând şi împingându-l în lături pe primul. Pentru urechea lui Lanton, ambele glasuri erau bărbăteşti.

- Sunt un vizitator - *kiranchi.* Doi dintre tovarăşii mei au dispărut lângă satul vostru. Vom veni să ne întâlnim cu voi şi să-i căutăm. Va fi aşa?

O solicitare Semu era o declarație a viitorului, urmată de o cerere de confirmare.

- Va fi.

Lanton tăcu, aşteptând o întrebare, însă nu se auzi nici una.

- Înainte de apus, rosti el în cele din urmă. *Bantroi.*

Întrerupând contactul, pământeanul se înfioră. Înapoia galbenilor ochi Semu părea că nu se găseşte nimic - o privire goală, de parcă proprietarii erau plecați. Se mustră pentru antropocentricitate şi se întoarse către ceilalți din cabină.

- Mandy, tu şi cu mine o să alcătuim echipa.

Mandy Wells clipi surprinsă. Exobiologul era specialista cea mai tânără de pe Cimara şi fusese într-atât de reținută încât era mai degrabă aidoma unui pasager decât unui membru din echipaj. Venise la ei în modul obişnuit - instruire de bază într-o şcoală pământeană de elită, specializare pe sateliții lui Jupiter, cercetare pe o planetă "sigură" (în cazul ei, Kruger 60-E) şi două misiuni interne lângă un XB experimentat. Semu era prima misiune independentă, lucru pe care Lanton îl punea la baza reținerii ei. Indiferent care ar fi fost motivul, Wells nu se exterioriza prea mult. De aceea, surâsul ei la auzul alegerii fusese revelator.

- Mulțumesc, domnule. Căpitane… începu ea, şovăind.

-Da?

- Ştiu că e greu de comentat atitudinea unor ET, însă nu au părut prea surprinşi.

Lanton era sobru.

- Ştiu.

Pilotul navetei o coborî uşurel, într-un loc de unde se zăreau zidurile satului, apoi o ridică iarăşi pe când cei doi se îndreptau spre poarta din zidul scund. Acolo aştepta o pereche Semu; păreau agitaţi, rotindu-şi capetele în mod repetat, în cercuri complete. Când oamenii se apropiară, în curtea dinapoia zidului apărură şi alte perechi.

- *Bantroi,* strigă Lanton de îndată ce crezu că puteau auzi un glas vorbind normal.

- *Bantroi,* răspunse unul dintre Semu. Eu sunt Gision Ah, Protectorul satului Colina-albă. Salutăm sosirea voastră în siguranţă.

- Salutăm veşnica voastră sănătate, răspunse Wells.

- Au fost găsiţi cei care lipsesc? întrebă nepăsător Gision Ah.

- Nu. Continuă să lipsească.

Semu murmurară ceva.

- *Slac //,* rosti unul în mod limpede.

- Unde i-aţi ştiut ultima dată?

Lanton indică estul.

- Trei coline... doi *kai* timp de mers.

- Cei care lipsesc seamănă cu voi?

- Da.

Gision Ah lăsă mână în jos, strângând degetele la vârfuri, gestul Semu pentru "dus", echivalent cu un ridicat din umeri lipsit de speranţe.

- Aţi auzit ceva despre străini prin locurile acelea?

- Nu ştim nimic despre lumea de acolo.

- Călătorii voştri... vânătorii...

- Nimic.

Wells păşi înainte.

- Suntem *kiranchi.* Vă cerem ajutorul.

Otati-ul lui Gision Ah izbucni într-o expresie sacadată, de neînţeles. Întorcându-se, Gision Ah răspunse cu intensitate egală, apoi i se adresă lui Lanton:

- Ne veţi aştepta. Va fi aşa?

- Va fi, răspunse căpitanul.

Imediat, o pereche de Semu solizi îi purtară, în adâncul satului. Surprinşi, oamenii se lăsară împinşi într-o colibă micuţă, grosolană. înăuntru era întuneric; ferestrele erau simple fante în pereţii de lemn.

- Temniţă? se întrebă Lanton cu glas tare.

Wells se îndreptă spre uşă şi privi afară.

- Au rămas trei perechi, incluzând escorta noastră. Iar uşa asta se poate zăvorî - există orificii şi inele pentru bare verticale.

- Vino şi stai jos. După ce i se alătură, Lanton continuă: Unele dintre perechi sunt homosexuali, corect?

- Ah, da. Se pare că nu există nici un fel de tabu în privinţa asta -

cuplurile femelă-femelă şi mascul-mascul sunt tot atât de comune ca şi cele mixte. Asta făcea parte din raportul meu asupra organizării sociale Semu.

- Îmhî. Reaminteşte-mi care erau concluziile.

Lanton ținea minte perfect raportul; încerca să-i abată gândurile.

- În general, începu Wells, există o legătură strânsă între acceptarea socială oficială a homosexualității şi "nişele aglomerate". Dar aici nu acesta pare să fie cazul - rezervele de hrană par adecvate unei populații de cinci ori mai mare.

Căpitanul era uşor dezamăgit; tonul ei era profesional şi distant, nu personal.

- Şi?

- Prin urmare, modul de alcătuire a variațiilor constituie o variație, cu o adaptare. Cu excepția cazului în care, pentru sensibilitățile Semu, regiunea nu ar fi într-adevăr suprapopulată.

- Sau regimul lor alimentar este mult mai restrâns decât ne-am dat seama. Lanton prinse degetul mic al mâinii stângi şi trase, de parcă ar fi vrut să-l smulgă. Nixon?

- Aici.

- În clipa de față suntem puțin izolați. Încearcă să afli ce se întâmplă cu grupul care ne-a primit.

- Vă chem când aflu ceva, promise pilotul. Nixon terminat.

Gision Ah emise cele trei cimpoituri şi încăperea amuți.

- Nepion Tu a cerut un timp-împărțit în privința *kiranchi.*

- Vreau să ştiu ce vede Protectorul Ah, explică Nepion.

- Protectorul Ah nu vede limpede şi va accepta împărțirea întrebării cu alții.

- Mai lămurit.

- Ce s-a făcut? Ei nu sunt *slac //*, nu sunt nici *maimici.* Sunt ei Semu? Sunt doi, şi totuşi nu *otati.*

- Sunt nebuni, vorbi unul dintre cei care îi văzuse pe oameni la poartă. Merg ca lemnele, cu ochii în jos şi înainte. Făcu gestul "dus". Sunt nebuni.

- Sunt străini, interveni altul.

- Vorbesc graiul...

- Ca un copil prost învățat.

- Dar totuşi vorbesc.

Gision Nu se ridică.

- Obiceiurile noastre permit un singur răspuns. Au cerut *kiranchi* cu noi. *Kiranchi* trebuie să fie acordat.

- Ei nu sunt Semu, protestă Nepion Tu. I-ai acorda *kiranchi* unui *slac //*, dacă l-ar cere?

- Se pare că are loc o consfătuire referitor la situația voastră,

domnule. Nu îndrăznesc să deplasez mobicomul de teamă să nu-i alarmez, aşa că folosesc microfonul de distanță... însă semnalele nu sunt prea puternice. Quon vrea să vă vorbească.

- Aş zice că am interpretat greşit *kiranchi*, făcu lingvistul. Nu este "vizitator", e mai degrabă o apartenență temporară la comunitate - un fel de relație reciprocă între sate.

- Cum ne descurcăm?

- Greu de spus. Au apărut mai mulți termeni necunoscuți, care conferă un element de nesiguranță oricărei analize.

- Continuați să ascultați. Nu-mi plac nesiguranțele. Şi dați-i lui Mandy un semnal, ca să poată fi de folos.

- Da, domnule.

- Unde este satul lor, unde să putem cere *kiranchi?*

- Dacă sunt din el, trebuie să existe.

Discuția continua într-una, reprezentanții analizînd aproape fiecare punct nou ridicat.

- Aş putea avansa mai mult într-un cuib de şerpi, mormăi Nixon, ascultând de pe Cimara. Totuşi Gision Ah părea mulțumit, retras şi neintervenind în discuție.

Peste trei ore, fără ca dezbaterea să-şi piardă din vigoare, uşa încăperii se deschise şi un tânăr Semu îşi vârî capul înăuntru.

- *Ginu,* strigă el, şi fără alt cuvânt reprezentanții se grăbiră afară, perechi-perechi.

Cam în acelaşi moment, semnalul de la mobicom se pierdu:

- Ce doriți să fac? întrebă Nixon plângăreț. Dacă îl rechem pentru depanare sau cobor un altul, ei s-ar putea să nu reacționeze tocmai bine. Pentru faza aceasta a contactului, le-am arătat o grămadă de tehnologie.

- Nu faceți nimic, hotărî rapid Lanton. Informația n-a fost chiar atât de valoroasă. Trebuie să facem ca lucrurile să pornească de aici, iar până acum am stat degeaba.

- Noroc, domnule.

- Cred că omul îşi face norocul cu mâna lui.

- Da, domnule. Ah... căpitane? Crezi că Semu au umblat la 'com?

- Nu ştiu, răsuflă adânc Lanton.

- Raport peste trei ore?

- Da. Lanton terminat. Se uită către Wells: Gata de plecare?

- De abia aştept, încuviință fata.

Însă de această dată, uşa nu se mai deschidea.

Fără ajutorul ceasurilor sau al vestitorilor, pe măsură ce lumina soarelui începu să atingă satul Colina-albă, reprezentanții se întoarseră în încăperea de întruniri.

De data aceasta însă, Gision Ah le conduse gândurile răzlețe:

- Cunoaştem un singur lucru care poate fi făcut. S-a cerut *kiranchi* şi va fi acordat. Dar mai este ceva. Ei îi caută pe dispăruții lor pe pământurile deschise. Dacă le permitem să caute liber...

Câțiva dintre cei din cercul din față făcură semnul "dus".

- Da. De la noi se cere mai mult.

- Trebuie să fie un *tiranon,* rosti Nepion Tu.

- Trebuie să fie un *tiranon,* încuviință Gision Ah. Dar pentru că ei sunt străini, nu li se poate cere. Întoarceți-vă la casele voastre şi căutați-i pe cei care vor sluji. Trimiteți-l la mine. Când s-a găsit un *tiranon*, vom începe.

Lui Aldis Lanton îi trebuise multă vreme să adoarmă. El şi Mandy descoperiseră, învinețindu-şi palmele şi umerii, că uşa era de ajuns de puternică pentru ca să le reziste şi, răguşind, că nici un Semu nu putea fi convins să-i elibereze. Propunerea de intervenție a lui Nixon îl tentase o clipă, dar în cele din urmă se hotărîse să aştepte până ce situația avea să fie mai limpede, îi era totuşi greu să închidă ochii; speranțele sale de a găsi Echipa de Contact în viață scădeau mereu.

Dimineața, zăvoarele au fost îndepărtate cu zgomot, şi uşa a fost deschisă brusc de un tânăr Semu.

- *Ginu* se termină, rosti el apoi dispăru.

Când Lanton încercă să-l urmeze şi să obțină o explicație, se trezi înconjurat imediat de săteni - nu amenințători, însă hotărîți.

- Vreau să vorbesc cu Gision Ah. Va fi aşa?

- Nu va fi, sosi răspunsul. El este ocupat.

Lanton se încruntă.

- Trebuie să începem să-i căutăm pe tovarăşii noştri. Trece prea mult timp.

- Nu va fi aşa, repetă Semu care îi blocase calea. *Kiranchi* a fost acordat, se formează *tiranon.* Aşteptați.

Căpitanul se încruntă şi mai tare, iar Wells îl atinse pe braț.

- Nu suntem în pericol, rosti ea în engleză, şi se pare că ne-a fost acordată o poziție protectoare. Poate că trebuie să le lăsăm mai mult timp.

- Timpul este problema, replică el.

- Cred că ar fi o greşeală să-i forțăm. Nu avem nici o indicație că nu intenționează să ne ajute.

Tonul hotărît al vocii lui Wells era o surpriză binevenită. „Poate că", se gândi Lanton, „a început să găsească drumul drept al profesiei". El însă nu era tot atât de convins de siguranța situației lor.

- Vom aştepta... două *kai,* rosti, apoi adăugă către Wells: Haide, şi se întoarse în colibă.

Aşezându-se, chemă nava, dându-şi seama că stilul Semu de rezolvare a problemelor îi măcina răbdarea.

- Dă-l pe Quon.

Urmă o pauză scurtă, după care auzi vocea Liranului.

- Da, căpitane?

- Traducerea lui *tiranon*, te rog.

- Repetați?

- Tiranon.

- Trebuie să fie un cuvânt nou. Vreo aluzie contextuală?

- Credem că ar putea fi "expediție de căutare", căpitane, propuse Wells.

- Hm. Traducerea lui *ginu.*

- E încă pe lista de cuvinte necunoscute, răspunse Quon. Aproximarea cea mai bună ar fi "apusul soarelui", numai că mai avem un termen pentru expresia respectivă şi ei sunt foarte zgârciți în privința vocabularului...

- Nu vreau aproximări, se enervă Lanton. Vreau să ştiu. Faceți-vă meseria aşa cum trebuie. Se uită către Wells şi o surprinse privindu-l curioasă. Ce vrei?

Privirea dispăru.

- Nimic.

Pe la amiază, Protectorul veni după ei.

- Suntem gata, rosti el simplu, iar ei îl urmară afară, în soare.

Acolo se aflau o duzină de săteni, fiecare purtând un fel de bandulieră rigidă pe care oamenii o mai văzuseră utilizată - era una dintre cele trei unelte Semu pe care le identificaseră. Dar săgețile scurte şi stelate erau ceva nou. Părea limpede că săgeata se potrivea perfect în canelura din partea superioară a bandulierei.

Ceata se îndreptă către cea mai apropiată poartă a satului, unde se opri, în vreme ce Gision Ah se deplasă printre ei, frecând pe vârful săgeților o unsoare alb-gălbuie. Băştinaşii bolborosiră animați cât timp aşteptară, apoi amuțiră, după ce Gision termină. Fără să dea vreo explicație oamenilor, şeful Semu se deplasă în fruntea grupului şi impuse un pas lung şi regulat. *Otati*-ul său îl urma îndeaproape, păşindu-i pe urme cu o precizie ce părea exersată, cu capul întors spre spate şi rotindu-se lent dintr-o parte în alta.

Celelalte cupluri se aranjaseră similar, distanțate la intervale regulate prin luncă. După ce schimbară câteva priviri, Lanton şi Wells îi urmară.

- Până acum nu am mai văzut utilizându-se banduliera drept armă, remarcă Lanton.

- Nu. Dar i-am mai văzut mergând aşa - tinerii au un fel de joc pe care îl repetă, spuse ea, privindu-i atentă.

- Unsoarea aceea trebuie să fie un fel de otravă.

- Sau să aibă o semnificație rituală... Semu pun mult accent pe ritualuri. Totuşi, cred că asta este ceea ce doream - o expediție de căutare. Uită-te cum fiecare dintre ei supraveghează doar o mică parte a împrejurimilor - dar, per total, nu le scapă nici un amănunt. Un exemplu

remarcabil de coordonare socială, nu crezi?

- Cred că Gision merge prea repede.

Terenul urca într-o pantă blândă, dar lunganii Semu nu pierdeau timpul - continuau, fără pauză, într-un ritm dificil, între mersul şi alergatul omenesc. Prima oră, *kiranchii* ţinură pasul, sufocaţi. Dar, pe măsură ce se apropiau de locul de coborîre, picioarele obosiră şi însufleţirea pieri.

Atunci se petrecu ceva teribil. Neobservată, o umbră alunecă pe pământ. Auzind un zgomot, nimic mai mult decât un fâşâit prin aer, Lanton ridică ochii. Nu avu timp suficient să-şi analizeze impresiile - mirosi ceva înţepător, văzu nişte gheare, simţi apropierea şi ridică un braţ să se apere. Ceva dur şi ascuţit îl izbi în braţ cu o forţă surprinzătoare, lunecă şi-i zgârie capul, Wells se întoarse auzind zgomotul şi îl zări pe căpitan prăbuşindu-se încetişor într-o grămadă dezordonată.

- *Slac //*, strigă un glas Semu ascuţit, pe când creatura lunecă pe deasupra cu aripile ei ca nişte vele.

Un nor de săgeţi stelate umplu aerul şi trei dintre ele se opriră în trupul atacatorului. Bătul greu pe care îl purta în ghearele de jos căzu pe sol, iar peste o clipă creatura îşi strânse aripile şi îl urmă, bufnind pe pământ la cincisprezece metri de locul unde se ghemuise Wells. Străduindu-se, ea îşi goli plămânii de aer şi se grăbi spre Lanton.

Ochii bărbatului erau închişi, iar tâmpla însângerată; antebraţul său stâng făcea un unghi de 40° acolo unde creatorul nu intenţionase aşa ceva. Părea însă că respira regulat şi femeia chemă imediat nava.

- Lanton a fost rănit - trimiteţi naveta aici.

- Rămâi pe recepţie. După o pauză, glasul lui Quon reveni: Nephei se îmbarcă chiar acum. În jur de şase minute... e bine?

- Da. Wells privi fiinţa necunoascută. Puteţi tăia *slac //* de pe lista termenilor necunoscuţi - este numele dat de Semu speciei zburătoare care l-a atacat pe Lanton. Cam un metru lungime, deschiderea aripilor tot atât... culoarea portocaliu-roşcat.

- Cu o cimpoitură, ar trebui să fie un verb.

- Poate pentru atac. Coborând privirea, văzu că faţa lui Lanton era acoperită de sânge: Nephei vine?

- Este pe drum, o linişti Quon.

- Wells terminat.

Îngenunchind, şterse sângele şi constată, spre uşurarea ei, că rănile nu erau adânci - sângele provenea din capilarele sfâşiate de bătul care îi zgâriase faţa. Liniştită, îi controlă pulsul, apoi traversă lunca spre cercul de Semu. Croindu-şi drum către centru, se opri lângă Gision Ah şi privi creatura.

Aripile lui *slac //* erau simple pliuri largi ale pielii care făceau legătura între membrele sale superioare şi corp, deşi în timpul zborului aveau forma unei vele-paraşută. Picioarele erau dotate cu nişte muşchi

enormi, terminându-se prin gheare puternice care nu semănau deloc cu ale unei păsări. Gheare asemănătoare, deşi mai mici, se găseau la capătul tendoanelor pe care se întindeau aripile.

- Bățul pe care îl purta..., se adresă ea lui Gision.

Băştinaşul se izbi în beregată cu tăişul palmei.

- *Slac //* rupe gâtul.

Wells se simți brusc expusă.

- Nimeni nu stă acum de strajă, rosti ea. Nu ar mai putea fi un altul prin apropiere? Nu apar niciodată în grupuri?

- *Slac //* nu sunt tovarăşi unul cu celălalt.

- Un *kiranchi* din Copacul-jos povestea o dată despre un *tiranon* care a ucis doi *slac //* într-o singură zi, interveni Gision Nu.

- Cei din Copacul-jos sunt lăudăroşi şi mincinoşi bine cunoscuți, făcu Gision Ah. *Beyta,* lătră el brusc şi Semu se răspândiră în toate direcțiile.

Doi se îndreptară către Lanton şi femeia se grăbi şi ea într-acolo. Cuplul însă nici nu-l privi pe pământean, ci dispăru în pădure aşa cum făcuseră şi celelalte. Înainte ca Wells să se poată întreba ce se întâmplase, naveta coborî, aşezându-se cu un vuiet înfundat la o sută de metri depărtare.

Nephei îl examină iute pe căpitan şi pufni:

- Nimic serios.

Scoase o atelă pneumatică şi-i imobiliză brațul.

- Ajută-mă să-l duc la navetă.

Lirana era puternică şi Wells se simți inutilă. Senzația i se confirmă când Nephei îşi schimbă priza şi-l urcă singură pe scăriță în interiorul navetei. Aşezându-I pe un fotoliu, se întoarse, scoțând capul pe chepeng.

-Vii?

- Nu cred.

- Regulamentul interzice să rămâi singură pe sol.

- Nu sunt singură. Sunt cu ei, răspunse Wells, arătând cu capul.

Nephei ridică privirea:

- Apropo... ce dracu' fac?

- Specimenul meu! strigă Mandy, alergând spre Semu.

Era prea târziu; flăcările trosneau deja prin mormanul de crengi adunate de băştinaşi. Deasupra rugului se găsea *slac//.*

- Gision Ah, strigă ea. Trebuie să-l...

Se opri frustrată. Nu învățaseră nici un termen Semu pentru "a studia".

- Să-l privesc.

- Focul va trimite mirosul morții în aer... nici un *slac //* nu va veni câteva zile. Locul acesta va fi sigur.

Flăcările crescură în intensitate şi ascunseră chipul lui Gision Ah.

Îngrozită, Wells îl privi pe *slac //* zgârcindu-se până când carnea i se

făcu neagră. Văzuse o dată un băiat chinuind o râmă pământeană cu o lentilă; acum încerca aceleaşi sentimente amestecate de fascinație şi dezgust.

Deşi Wells insistă pe lângă Gision Ah să continue drumul către locul de coborîre al echipei, el nici nu vru să audă.

- *Tiranonul* a cunoscut focul şi vine întunericul. La *ginu,* lumea aparține lui *slac //.*

Se îndepărtă şi Wells se grăbi să-l ajungă.

- Uşa locului nostru de dormit nu s-a deschis cândva.

Semu erau zgârciți cu termenii temporali; orice eveniment din trecut era *esu* - "cândva".

- Da, încuviință Gision Ah. Semu uită... vine nebunia. Trebuie să fie ajutat să-şi amintească.

- *Slac //* văd bine în întuneric, sugeră Wells.

- Pentru slac // nu există întuneric.

O idee stranie se înfiripă în mintea femeii, dar şi-o alungă repede.

- Mâine o să-i căutăm din nou pe dispăruți. Aşa va fi?

Gision Nu plescăi reprobator - o paralelă enervantă între specii - şi răspunse.

- Nu va fi aşa.

Ea privi către Ah.

- Nu va fi, încuviință băştinaşi. Tu trebuie să găseşti un *otati* nou, acum când ți l-ai pierdut.

- Nu este pierdut. A fost dus ca să i se îngrijească rănile.

Gision Ah nu spuse nimic, însă îşi privi *otati*-ul.

- Trebuie să căutăm şi mâine, insistă Wells. Aşa va fi?

- Nu va fi, repetă Ah. Tu trebuie să găseşti un *otati* nou, acum când ți l-ai pierdut.

Wells apucă brațul Protectorului şi îl opri. El o privi cu ochi goi.

- Gision Ah, ce sunt eu?

Privirea rămase la fel de inexpresivă.

- Sunt eu un Semu?

Îşi ridică brațele înaintea lui.

În spatele lor, restul *tiranonului* se oprise.

- Nu... nu eşti un Semu. Ah părea tulburat.

- Atunci ce sunt eu? De unde vin eu? Ce anume l-a luat pe Lanton?

Din nou, aceiaşi ochi goi.

- Nu eşti Semu, rosti el încet. Nu eşti *slac //*. Nu eşti *maimici.* Apoi, de parcă rezolvase o mare enigmă, declară: Tu eşti *kiranchi.*

Satisfăcut, îşi continuă drumul.

Wells rămase pe loc, privindu-l uluită. Semu nu-i întrebaseră nimic despre oameni şi nu reacționaseră absolut deloc la coborîrea şi decolarea navetei şi a mobicomului. Remarcase şi până atunci lucrurile acestea, însă

le pusese pe seama prudenței.

Acum începea să se întrebe -oare, într-adevăr erau lipsiți de curiozitate?

Mandy Wells se foi pe bancheta de dormit şi privi plafonul, aflat undeva deasupra ei, în beznă. Ultimele câteva ore fuseseră cele mai bune din momentul în care părăsiseră cosmodromul - în sfârşit nu mai exista nimeni care să i se uite peste umăr, gata să critice. După plecarea navetei, simțise un val de uşurare. Cel puțin pentru o vreme, obligația de a-şi dovedi cunoştințele dispăruse.

Ar fi putut, totuşi, să se simtă şi mai fericită. Detesta presupunerile - pretinzând că, într-un fel, era posibil să transpui ciudățeniile extraterestre în analogii umane. Detesta şi mai mult presupunerile greşite - şi undeva în sinea ei bănuia că greşise profund în legătură cu Semu.

Pe lângă toate acestea, atacul asupra căpitanului era cumva straniu. Se putea neglija folosirea bățului; existau multe animale care foloseau unelte fără ca să le producă. Totuşi de ce atacase?

La început, îndepărtase cu uşurință problema. Aşa cum Semu erau sensibili față de comportarea "nebună", pesemne tot aşa erau şi *slac //*. Ea şi cu Lanton merseseră ca un cuplu uman, nu un *otati* Semu... şi fuseseră reperați aşa cum orice animal de pradă reperează schilozii dintr-o turmă. Dar acum, analizând cu mai multă atenție, ipoteza prezenta lacune. Ce ar fi făcut *slac //* cu Lanton? Nu era o zburătoare puternică, mai degrabă o planoare; şi nu l-ar fi putut căra. Nici nu s-ar fi putut hrăni din trupul lui, când la patruzeci de metri depărtare se găsea o ceată de Semu înarmați cu săgeți. Atacul sfida instinctul de supraviețuire.

Atunci începură râcâielile.

Se auzeau undeva deasupra ei, în beznă, pe acoperiş. Wells se ridică şi strânse puternic în mâini marginea banchetei. Râcâielile ocoliră de două ori acoperişul, apoi se opriră. Peste un moment, începu un alt zgomot, la uşă - zgomotul stâlpilor de baricadare răsucindu-se în locaşurile lor din pământ. În cele din urmă, uşa însăşi deveni vie, zguduindu-se înainte şi înapoi, şi izbindu-se de stâlpi şi praguri. Zgâlțâitul era de-a dreptul frenetic, iar femeia avea puține îndoieli cu privire la ființa ce se afla de cealaltă parte a uşii.

După un timp, spre uşurarea ei, zgomotele se opriră. Îi trebui însă multă vreme ca să se relaxeze şi să poată adormi.

În lumina celei de-a doua zile a ei pe Semu, cu vizita nocturnă mai degrabă incitantă decât înfricoşătoare, Wells fu hotărîtă să găsească un *slac//*şi să-l studieze. Gision Ah refuză însă să-i dea vreun ajutor, iar când încercă să părăsească singură satul, un grup de Semu se strânseră în jurul ei la poartă, politicoşi, dar oprind-o cu fermitate. Când şi cea de-a doua încercare eşuă, reveni în mijlocul satului şi chemă Cimara.

- 'Neața, Mandy, făcu vesel Nixon. Peste cinci minute te chemam eu. Noaptea a fost liniştită?

- Mai mult sau mai puțin. Ce face căpitanul?

- Acum e anesteziat - Nephai încălzeşte microacele ca să-i vindece brațul rupt. Imediat cum termină, ea şi Quon coboară pe sol ca să înceapă procedura oficială de contact.

- Şi eu?

- Rămâi şi tu... să te concentrezi asupra lui *slac* //. Căpitanul vrea să-i ajutăm cumva pe Semu în direcția asta.

- Nu-i cam prematur?

- El nu pare să creadă aşa... şi momentan nu poți să discuți cu el. Ah, şi încă ceva - mobicomul acela care s-a defectat... S-a stricat un cip. N-a fost un sabotaj.

- Ce-i cu Terry şi Marisa?

Nixon şovăi.

- Am ajuns la concluzia că n-o să mai găsim mare lucru.

- I-ați înmormântat?

- Nu tocmai. Este însă greu de crezut că o să mai apară vii, nu? La urma urmei, fără un mic ajutor din partea Semu, nici tu n-ai avea chef să vorbeşti.

- Vrei să zici că aş fi moartă.

- Şi căpitanul zice la fel. Nu eşti de acord?

- Ba da, se încruntă Wells. Se poate să ai dreptate. Wells, terminat.

Gision juca *tiranon* cu cinci tineri Semu, atunci când pământeana îl găsi.

- Trebuie să-ți vorbesc.

- Am cunoscut cândva nevoia... Nu este a treia pentru mine, rosti Ah făcându-le tinerilor semn să plece. Împarte.

- Protector Ah, ştiu ce încerci să faci. Eşti convins că sunt nebună pentru că nu mă tem de *slac//* în fiecare moment... şi pentru că mi-am pierdut *otati*-ul. Încerci să mă scapi de aşa-zisa mea nebunie. Dar nu este nevoie!

Protectorul aşteptă răbdător şi Wells continuă:

- A devenit o problemă... nu-mi mai pot face meseria. Pot avea şi singură grijă de mine. Sunt o... *kiranchi* experimentată.

Nu era termenul pe care îl dorise, însă limbajul Semu o încorseta. Bineînțeles, nu exista un termen pentru "exobiolog", dar nici măcar pentru "explorator".

- Te rog, spune-le alor tăi să mă lase în pace.

- Când am pierdut primul meu *otati,* nebunia nu m-a părăsit cincizeci de zile, rosti Gision cu blândețe. Nu adunam hrană... doream să-l ucid pe *slac // c*u mâinile goale. Dar prietenii mei au fost buni cu mine şi m-au încuiat într-un loc-pentru-dormit, iar eu m-am vindecat. Cum să le spun

prietenilor tăi să nu ajute? Îmi ceri să-ți iau nebunia şi să o răspândesc printre ei.

- Eu nu sunt un Semu, făcu femeia. Uită de *otati*, uită de nebunie. Uită-te la mine - dacă nu sunt la fel ca tine pe dinafară, de ce ar trebui să fiu la fel pe dinăuntru?

- Nebunia este adâncă în tine, *kiranchi,* continuă Ah, tot atât de blând. Dar te vom ajuta, nu te teme.

Ea îl privi, apoi se întoarse şi se îndepărtă. înapoia ei, Gision Ah îi strigă pe adulții cei mai apropiați, iar paşii pământenei deveniră tot mai mari şi mai grăbiți. Se îndreptă fără ezitare către cea mai apropiată poartă, cu scopul de a încerca în sfârşit tăria zveltelor brațe Semu care o barau.

Deşi băştinaşii erau cinci, lupta a fost scurtă. Wells scăpă şi alergă spre pădure, lăsându-i pe Semu uluiți şi adunați în spatele ei.

Îndreptându-se către cea mai aproapiată porțiune din ladeş, Wells alergă prin pădure până aproape de epuizare. Când simți că se îndepărtase îndejuns de urmărirea neîndoios plină de griji a Semu, încetini. Deşi descoperirea unui *slac* //avea să fie, cu siguranță, dificilă, considera că, dacă li se dădea o şansă, aveau ei să o găsească.

Apărându-şi spatele, se rezemă de un arbore la marginea unei poieni mai întinse şi se aşeză să aştepte. *Slac //* trebuia să se apropie din față şi un atac ar fi fost dificil.

Aşteptând, îşi formă o imagine nouă asupra băştinaşilor Semu. *Tiranon* nu era o expediție de căutare, ci una de vânătoare. *Otati,* relația cea mai puternică a societății lor, nu era o pereche de reproducere, ci partener, sau tovarăş, ca o frăție. *Slac* //părea că dictează modul Semu de viață.

Pe când medita asupra noilor remarci, o ființă grațioasă roşie-portocalie plană şi coborî în mijlocul luminişului. Ghearele inferioare nu purtau nimic.

- Ei, acum să vedem ce fel de creatură eşti tu, murmură femeia, aplecându-se înainte. Oricum, prefer specimenele vii.

Slac // şi cu ea se priviră atenți peste iarba albastră. Privirea creaturii o stânjenea pe femeie într-un mod pe care Semu nu îl făcuse niciodată.

- Vorbiți? Aveți un limbaj? rosti Wells cu glas tare, sperând nu în înțelegere, ci pentru a-l încuraja pe *slac//* să reacționeze asemănător.

Nu primi nici un răspuns.

- Tu eşti cel de astă noapte? întrebă ea ridicându-se. Sau aveți vreun cuib prin apropiere?

Slac // înaintă doi paşi stângaci.

- Un mic test, atunci. E uşor, îl poți trece. Dă-mi ceva ce să pot arăta căpitanului.

Întinse pumnul strâns, apoi ridică un singur deget.

Cu o încetineală care ei i se păru dureroasă, *slac //* deschise aripa dreaptă şi îndoi una, apoi două gheare mici.

Rezistând unui surâs prematur, Wells ridică unul, apoi două, apoi trei degete. Îl privi atentă, iar *slac //* îndoi ultimele două gheare, apoi îşi schimbă greutatea de pe un picior pe celălalt.

- Grozav! aplaudă ea. Înapoia ochilor ăia există ceva. Mi-ai ghicit continuarea, n-a fost o simplă imitaţie. Folosirea simbolurilor şi simţul numerelor. Dumnezeule, dacă mi-ai putea vorbi.

Îşi deschise aparatul de emisie-recepţie.

- Poate că totuşi e suficient.

- Suficient pentru ce? pârâi un glas.

- Aici Wells. Căpitanul e disponibil?

- N-am ştiut că vrei să vorbeşti cu el, răspunse Nixon. Este puţin ameţit... poate aştepta? Sau pot şi eu să te ajut?

- Nu prea.

- Bine, suspină Nixon. Te avertizez... de la accident e nitel cam lipsit de simţul umorului.

- Am înregistrat.

- Ai probleme, Mandy?

Landon părea obosit.

- Ce faceţi, domnule?

- Treci peste formalităţi, te rog. Ce s-a întâmplat?

- M-am ocupat de slac //...

- Bun. Cred că Nixon ţi-a spus ce vreau să se facă.

- Da, domnule. Aş dori să mai analizaţi problema. Sunt unele întrebări la care aş dori mai întâi un răspuns.

- Cum ar fi?

- Cum ar fi: de ce se găsesc ei pe câmpie... doar nu au evoluat aici. Apoi, relaţia lor exactă faţă de Semu...

- Cimara se află aici pentru a găsi şi contacta fiinţe înzestrate cu inteligenţă, nu să redacteze textul final asupra ecologiei plantei, îi reaminti Lanton. Mai poţi lăsa câte ceva şi pentru cei care o să urmeze.

- Ştiu. Există însă indicaţii că sunt inteligenţi.

- Ce indicaţii?

De pildă, conceptul numerelor. În plus, cred că încearcă să ia legătura cu mine...

- Aşa cum au luat-o şi cu mine? Haide, Mandy, te împotmoleşti. Nu vrei să le dai băştinaşilor şansa de a-şi folosi energia pentru creştere şi dezvoltare? Le-am dat la k't'p'ch un pesticid selectiv şi vaccinul Man. Te-ai descurcat excelent cu muştele ucigaşe de pe Kranh... prin ce diferă situaţia asta?

- Nici nu ştiusem de existenţa lui *slac //*... ce alte lucruri am mai fi scăpat din vedere? Supravegherea noastră planetară e şubredă - vreau să mă întorc şi să revăd procedurile folosite, între timp, ar trebui să suspendăm orice alt contact.

- Contactul a început deja şi n-avem la dispoziție atât timp cât ai vrea. Mandy - nu-ți pierde încrederea în munca ta, pentru că eu nu ştiu să mă feresc. Eu nu mi-am pierdut încrederea. Gândeşte-te la *slac //* ca la duşmanul natural al unei specii inteligente şi hotărăşte-te ce să facem cu ei. Peste nouă, zece zile suntem în drum spre casă.

- Noua zile, îl îngână ea.

- Da... pare atrăgător, nu-i aşa? Quon spune că ei progresează bine. Continuă să raportezi la orele stabilite.

- Căpitane, stau aici față în față cu un *slac//* care...

- Perfect. Află cum poate fi ucis. Lanton terminat.

Wells privi nefericită spre creatură.

- Avem o problemă, murmură ea.

Păşi către *slac //*, iar acesta se întoarse şi țopăi. Apoi, împingându-se în picioarele sale puternice, se lansă în văzduh. Ridicându-se, îşi umplu aripile cu vânt şi pluti la o înălțime de vreo doi metri. Uluită, femeia îl privi îndepărtându-se.

La capătul pantei, totuşi, se opri şi ateriza, privind întrebător, înapoi spre ea. Deschizându-şi gura, umplu luminişul cu un tril modulat care pentru Wells fu tot atât de limpede ca şi un: "Nu mai vii o dată?".

Jubilând, porni într-acolo. *Slac //* aşteptă până ajunse lângă el, apoi se împinse iarăşi ca să plutească. Când pierdea înălțime se apropia de sol şi se propulsa cu picioarele lui puternice. Încerca o senzație stranie să alerge la un braț distanță do planorul viu.

Stranietatea era însă plăcută.

Picioarele nu-i oboseau, răsuflarea îi era egală. Constată că nici măcar nu-i păsa încotro se îndrepta..., îi ajungea că împărtăşea senzația aceea, în locul acela.

Nu după mult timp, deveni limpede că se îndreptau spre peticul stâncos şi izolat, botezat de ei *Buboiul.* Apropiindu-se, însoțitorul ei emise câteva țipete ascuțite. Răspunsurile sosiră pe mai multe voci, iar când, în cele din urmă, fu condusă în cuibul săpat în stâncă la baza *Buboiului, o* aşteptau cinci-sprezece *slac //.* Zărind-o, aerul se umplu de triluri.

Wells se aşează în centru, ca să fie cu ochii la nivelul lor. Câțiva se repeziseră la călăuza ei, dar majoritatea o priveau, căutându-şi un loc cât mai bun.

În cele din urmă, unul se apropie câțiva paşi.

- 'antroi, kiranchi, ciripi el.

Glasul ascuțit şi şuierat, dar inteligibil.

Wells era stupefiată.

- *Bantroi,* reuşi ea să rostească. Eu sunt Mandy Wells.

- Eu sunt (Două fluierături, clic), spuse *slac //.* 'andy 'ells... ce eşti tu?

- Căpitane aici jos există ceva ce ar trebui să vezi.

- Nu intenționez să cobor. Nu te poți descurca singură?

- E-n legătură cu *slac //*.

- Atunci vorbeşte cu Quon. Nu trebuie să fiu implicat în toate amănuntele.

- Mă tem că da. Nu va exista nici un program de exterminare a *slac //*.

Urmă o pauză.

- Cred că ar fi mai bine să te întorci pe Cimara şi să explici despre ce-i vorba.

- Pot explica şi de aici câte ceva. Restul trebuie văzut. *Slac //* sunt inteligenți, căpitane - nici nu mai încape discuție.

- Asta este o concluzie. Dă-mi datele.

- Păi... au un limbaj...

- Multe specii comunică prin sunete.

- Căpitane, câțiva dintre ei vorbesc Semu.

- Imitarea nu e ceva nou, nu?

Strângând din dinți, Wells continuă:

- Au o organizare socială...

- Şi albinele au aşa ceva. Produc unelte? Cunosc scrisul?

- Nu. Cel puțin, până acum nu am văzut. Dar...

- Nu sunt aceştia primii factori? Am impresia că îți pierzi atât obiectivitatea, cât şi imaginea țelului tău final.

- Mie mi se pare că mintea dumitale este opacă în privința lor. Te simți vinovat față de Marisa şi Terry, sau e autocompătimire?

- Lasă psihoterapia amatoare, replică Lanton amenințător.

- N-o să las nimic din ceea ce te-ar putea trezi. Căpitane, îmi pare rău că ai fost rănit... dar şi lor le pare rău.

- De unde ştii? făcu Lanton, luat prin surprindere.

- Veniți jos şi o să vă arăt.

- Nici vorbă.

- Atunci o să aveți de-a face cu mine, deoarece o să-i ajut pe *slac //*, pe când voi îi ajutați pe Semu.

- Ce spui?

- Cred că am fost destul de clară.

- Nu-mi plac amenințările, rosti Lanton rece, în special din partea oamenilor mei. Vino aici sus şi expune-ți cazul. Asta este tot ce ai de făcut.

- Căpitane, ții minte că vorbeam că Semu n-au rămas surprinşi de noi? Ne aşteptam să reacționeze înaintea aspectului şi a tehnologiei noastre... şi n-au reacționat. N-au putut. O pisică se miră de lumina electrică? Un rechin este impresionat de un submarin? Un copil e uluit de scamatorii? Lui Semu le lipseşte capacitatea unei adevărate înțelegeri intelectuale. N-au înțeles şi nici nu înțeleg cine suntem noi. Dar *slac //*

înțeleg!

- Şi ce înseamnă asta? se încruntă Lanton.

- Că am contactat specia care nu trebuia.

- Asta-i o prostie.

- Nu... o părere politicoasă. Şi, în plus, una pe care n-o puteți contesta în mod corect până nu vedeți ceea ce am văzut eu... aici jos.

- De ce insişti să cobor?

Chipul şi oftatul femeii îi trădară tulburarea.

- Căpitane, întotdeauna am spus că adevărata dovadă a unei specii inteligente este atunci când arătându-i ceva, nu se uită la degetul tău, ci la locul pe care îl arăți. Dumneata continui să te uiți la degetul meu.

Urmă o pauză.

- Aici s-ar putea să ai dreptate. Bine... o să cobor.

Wells întâmpină naveta la un kilometru de cuib.

- Rămâi înăuntru, se răsti ea când Nixon voi să-l urmeze pe Lanton.

- De ce? întrebă căpitanul.

- Nu mă simt confortabil singură împotriva a doi.

- Tu mă faci pe mine să nu mă simt confortabil, replică Lanton, dar îi făcu semn lui Nixon să se retragă. Unde sunt?

Parcă înțelegând, trei *slac //* ieşiră dintre arbori şi planară, coborînd lângă Wells. Lanton păli la apropierea lor.

- Înfruntă duşmanul, făcu el. De câte ori ați repetat scena asta?

Femeia îi ignoră remarca.

- Duşmanii lui Semu, da. Dar nu neapărat şi ai noştri.

- Acum îmi dau seama de ce nu-mi plac. Îmi amintesc de oamenii-maimuță ai vrăjitoarei din "Vrăjitorul din Oz". Ştii despre ce-i vorba?

- Science-fiction?

- Un film clasic... l-am văzut pe când eram copil. Nu-i ceva important. Am venit. Ai ceva să-mi arăți?

- Întâi, vreau să explic atacul asupra dumitale. Cel care ne-a atacat îşi pierduse votul în conclav şi a acționat pe cont propriu.

Fusese unul dintre primii care ne reperase şi a insistat să fim ucişi ca să se elimine amenințarea.

- Ce amenințare?

- Ce misiune am eu în clipa de față? întrebă ea insinuant.

- Hm. Dar el a pierdut la vot.

Majoritatea a votat "aşteptăm să vedem".

Mâna căpitanului se îndreptă încetişor către plasturele-balsam de pe față (Două fluierături, clic), avansă spre el.

- Tu eşti Protector Lanton, rosti el în Semu.

Surprins, Lanton încuviință.

- De ce-i ajuți pe duşmanii voştri împotriva noastră?

- Duşmanii noştri? Semu?

- Vi i-au găsit pe cei dispăruți?

- Voi puteți?

- Te pot duce acolo.

(Două fluierături, clic) se lansă şi celălalt *slac //* îl urmă. Wells făcu un pas, însă Lanton o prinse de braț.

- De unde ştiu ei?

- Supraveghează întreaga câmpie.

- Sau pentru că un ucigaş ştie unde şi-a răpus victimele?

- O să vedem, făcu Wells, eliberându-se şi pornind după ei.

Bărbatul o ajunse din câțiva paşi.

- Nu ştiu ce să cred despre tine.

- Dar despre *slac //*? Asta-i mai important.

- Văd că sunt dotați cu ceva inteligență. Dar asta e caracteristic celor mai multe specii.

- Nu însă de forma aceasta, protestă ea.

- Totuşi este o scală de nuanțe... nu există o linie de separație între inteligență şi simplul instinct. Una se pierde în cealaltă.

- Aşa-i.

O vreme alergară în tăcere, apoi Lanton întrebă:

- Ce ai mai descoperit?

- Inițial, ei au locuit în zonele muntoase, fiind capabili de ceva asemănător zborului adevărat prin folosirea curenților ascensionali. Au migrat aici nu pentru că au fost nevoiți, ci pentru că aşa au dorit. În regiunile muntoase aproape toată viața lor este dedicată procurării hranei. În zona aceasta, mai bogată, nu va mai fi aşa.

- Atunci, înseamnă că duc un război... nu-i mănâncă pe Semu.

- Exact. Au cercetaşi peste tot, operând singuri, dar făcând parte dintr-o rețea organizată. Semu sunt rasa din garnizoană.

- Simpatia mea este, totuşi, de partea băştinaşilor Semu... ba chiar mai mult acum.

- Nu mă îndoiesc că Lumile Originare o să-i considere un neam apropiat de al nostru. Însă asta nu e totul, nu-i aşa?

Înaintea lor, *slac //*se opriseră şi aşteptau.

- Recunoşti că Semu sunt inteligenți, zise Lanton.

- Da... deşi îi consider de un nivel inferior.

Ajunseră lângă *slac //*, iar (Două fluierături, clic) întinse o aripă spre sol:

- Aici.

Erau două cercuri negre, fiecare cam de un metru diametru. Câteva fire de iarbă răsăriseră deja prin stratul subțire de cenuşă.

- Nu înțeleg, făcu Lanton.

- Semu au un ritual când ucid *slac //*, explică Wells. Îi incinerează.

- Deci aici au fost ucişi doi.

-Nu.

Îngenunchind, femeia îşi trecu degetele prin cenuşă şi scoase un os subțire. I-l întinse lui Lanton şi continuă să scormonească.

- Seamănă cu un radius omenesc.

- Aşa este.

Trase după aceea dintre tăciuni cilindrul înnegrit al unui radio implantat.

- Asta este Marisa... sau Terry.

- Dar restul oaselor...

- Semu au obiceiul să ia suvenire... trofee.

Lanton o privi fix.

- Semu i-au ucis? Au crezut că sunt nişte *slac //.*

- N-au gândit. Au reacționat în fața unui anumit set de stimuli - culoarea, zborul -, ignorând anomaliile.

- Au ignorat multe în cazul ăsta.

- Am văzut doar împreună că Semu nu au concepții prea flexibile.

Bărbatul răsuci osul în mâini.

- Dar biotelemetrele... ar fi trebuit să vedem că erau morți. EEG-urile erau normale... numai temperatura ridicată...

Wells clătină din cap.

- Substanța pusă de Gision Ah pe săgeți era un tranchilizant. Nu cred că Terry şi Marisa erau morți atunci când i-au ars. *Slac //* care te-a atacat pe tine nu era.

Căpitanul inspiră adânc, apoi răsuflă.

- Atât de puține de adus înapoi, rosti el privind cenuşa. Iar acum, sunt pus înaintea unei probleme, nu?

- Aşa sper, domnule.

Lanton scormoni cenuşa cu piciorul fără să spună nimic.

- Pe Semu există două specii inteligente care, în esență, duc o dispută pentru aceeaşi nişă. *Slac* //au avantajul fizicului şi intelectului individual, iar Semu ripostează cu adaptarea socială.

- Iar cei pe care o să-i ajutăm înving, gândi Lanton cu glas tare.

- Da. Vă sugerez cu tot respectul că este o alegere pe care nu avem dreptul să o facem.

- Există vreo şansă ca *slac //* să poată fi convinşi să se întoarcă în munți?

- Nici una. Au senzația că, în sfârşit, au descoperit un rai.

- Atunci să-i lase pe Semu în pace.

- Asta implică o dezvoltare morală la care nici una dintre părți nu a ajuns încă.

- În cazul ăsta, să colaborăm cu amândoi. Opinia ta?

- *Slac //* se găsesc într-o poziție mai bună pentru a profita de contact. Şi rolul nostru este de a crea şi înclina o balanță a puterii... ca şi cum am fi

zeii planetei?

Lanton nu răspunse imediat, în schimb, îi semnală lui Nixon, cerîndu-i să vină cu naveta. După ce termină, privi îngândurat cercurile de tăciuni.

- Căpitane? rosti încet femeia.

El îşi frecă ochiul drept, şi se întoarse pe jumătate. Wells ştia că nu se gândea la *slac //* şi Semu, ci la cei doi oameni ai săi care muriseră. În cele din urmă reveni spre ea.

- Te bucuri că-mi complici problemele, nu-i aşa?

- În cazul acesta, da.

- Ai cam cochetat cu nesubordonarea.

- Sunt, în primul rând, o naturalistă. M-am gândit că merită riscul. Sau sunt puțin cam grăbită... ce o să facem? Trebuie să continui cu cochetăria?

Lanton zâmbi jalnic.

- Termină, te rog. Consider că există o singură variantă. O să procedăm ca orice om politicos care, accidental, nimereşte peste un cuplu care se ceartă - pleacă tiptil şi se întoarce mai târziu.

Slac // se îndepărtară brusc la apropierea navetei.

- Crezi că o să-şi rezolve disputa în, ăă, o sută de ani?

Wells îi răspunse uşurată la zâmbet.

- O sută de ani ar trebui să fie răstimpul cel mai potrivit.

Traducerea: Mihai-Dan Pavelescu